

Pastiersky list

Konferencie biskupov Slovenska

Upevňovanie zväzkov lásky a pokoja v medziľudských vzťahoch

Drahí bratia a sestry!

Pred niekoľkými chvíľami sme na adventnom venci zapálili prvú sviecu. Pri jeho požehnaní sme prosili, aby tak ako na ňom bude pribúdať svetlo, rástla aj naša láska k Pánu Ježišovi. Advent je očakávaním Kristovho príchodu. Tešíme sa na Narodenie Pána a zároveň sa pripravujeme na jeho druhý príchod na konci čias.

V evanjeliu sme počuli ako Pán Ježiš predpokladá obavy svojich učeníkov: hovorí o znameniach na hviezdach, na slnku i na mesiaci, a tiež o strachu, ktorý s tým bude spojený. Učeníkom však dodáva odvalu, aby sa nebáli – majú zdvihnúť hlavu, lebo sa blíži ich vykúpenie. Na týchto slovách, ktoré sú adresované aj nám, vidíme starostlivosť Božieho Syna. Dopredu nás upozorňuje, že prídu ťažké chvíle, ale aj povzbudzuje, aby nás nepremohol strach a ponúka rady, ako dobre obstáť. Kristovi záleží na každom jednom z nás. V podobnom duchu si môžeme všimnúť aj starostlivosť svätého Pavla, ktorý píše Solúnčanom. Tiež im dáva rady, ako sa pripraviť na Pánov deň. A nemej pozorný je aj prorok Jeremiáš, ktorého hlas zaznieva z dávnej minulosti – i on pridáva nádej a pripomína prísľub spásy, ktorý Boh určite splní.

To sa uskutočňuje v Ježišovi Kristovi. Boží Syn prichádza na svet, aby hľadal, čo sa stratilo. Pomáha nám vrátiť sa na cestu, ktorá vedie k Otcovi; vyslobodzuje nás z pút strachu a z pasce hriechov. Adventné sviece symbolizujú svetlo, ktoré ukazuje Božiu cestu. „Lux mundi“ – svetlo sveta – rozjasní betlehenskú jaskyňu a zachráni stratených. To je radostná zvesť pre všetkých!

Nás kresťanov tento zdroj svetla volá, aby sme ho sprostredkovali druhým. To dokážeme vtedy, ak sa obrátíme tvárou k nemu. Nie sme schopní poskytnúť svetlo sami zo seba; môžeme iba odovzdávať svetlo Božie, byť nástrojmi jeho šírenia. Preto sa k zdroju svetla nesmieme obracať chrbtom. Naopak, máme byť „bez úhony a vo svätosti pred Bohom“, píše svätý Pavol. K tomu nám v Advente pomáha sputovanie svedomia a prijatie sviatosti zmierenia. Nezabudnime na to! Iba potom, keď sa necháme prežiariť Božím svetlom, môžeme byť spolupracovníkmi na diele evanjelia.

V tomto svetle máme potom prijať za svoju túžbu Boha po spásе ľudí a jeho starostlivosť o nich. Kristus preto prichádza, Pavol a Jeremiáš preto píšú, lebo sa vložili do Božej starostlivosti o spásu duší. Keď si toto uvedomíme, pochopíme, že svetlo sprostredkované kresťanmi nemá byť svetlom do očí, ktoré oslepuje, ale svetlom pre nohy, ktorým pomáha kráčať. Našou úlohou nie je „posvietiť si“ na tých, čo uviazli alebo zablúdili, ale pozvať ich na cestu k Bohu. Túžim po tom, aby čím skôr pochopili a čím ľahšie objavili jeho dobrotu. V duchu slov svätého Pavla preto prosíme Pána, aby zveľadil a rozhojnil našu lásku – nielen k veriaciim, ale voči všetkým ľuďom.

Toto vám chceme, drahí bratia a sestry, na začiatku Adventu pripomenúť a o to vás poprosiť: rozhodnime sa upevňovať zväzky lásky a pokoja! Neprišpievajme k rozbrojom, zvadám a hádkam. Nedajme sa k nim vyprovokovať: hoci od druhých zažijeme príkorie, výsmech, či pohrdanie, prosme Pána, aby posilnil naše srdcia, aby sme dokázali reagovať s láskou.

Znepokojene sledujeme, ako sa z našej spoločnosti vytráca úcta. Medziľudské vzťahy za posledné roky zhrubli; na mnohých miestach sa ľudia k druhým chovajú nezdvornilo a sebecky. Žiaľ, tieto spôsoby prenikli do súkromného aj verejného života: dostali sa do politiky, kultúry i médií. Prosíme, vráťme sa k úcte! Začnime každý sám od seba, nepoukazujme na iných. Učme sa k ľuďom prístupovať s trpezlivosťou a láskou. Nie je to ľahké: je to však kresťanská služba, naše povolanie. To, že si niektorí našu láskavosť a slušnosť zamenia so slabosťou, nech nás nevyvedie z miery. Vytrvajme!

V našej spoločnosti silnie vedomie práva na vlastný názor, no bez rešpektu voči akejkolvek autorite: učiteľovi, lekárovi, policajtovi, sudcovi, predstaviteľovi štátu, kňazovi. Tak ako je jasné, že nositeľ autority sa musí správať na úrovni úradu, ktorý zastáva, musí zostať jasné, že mu prináleží úcta a rešpekt, bez ktorých naša spoločnosť nemôže fungovať.

Popri úcte k autoritám je potrebné zachovať úctu k názorovým oponentom. Šíri sa mentalita vzájomného znevažovania či dokonca mávanie zdvihnutými päťami: a zapáčilo sa to aj niektorým kresťanom. Heslo „ja ti ukážem!“ nezodpovedá kresťanskej viere o nič lepšie, ako hrozba „ja si na teba posvietim!“ To nie je našou úlohou. Správnejšie pochopili výzvu evanjelia naši predkovia, keď do svojich porekadiel zaradili zásadu „kto do teba kameňom, ty doňho chlebom“. Nazbierajme odvalu vrátiť sa k takémuto spôsobu „obrany“. To je najúčinné nastavenie zrkadla aj najlepšia pomoc tým, čo zblúdili. Pripomeňme si, že naším cieľom nemá byť získanie moci nad spoločnosťou, ale jej vnútorná premena mocou kríža. Ten je naším symbolom. Nie kameň ani meč.

Nenavštevujme webové stránky, ktoré podporujú neznášanlivosť a pohrdanie druhými. Nepodporujme také stránky! „Čím je duša v tele, tým sú kresťania vo svete“, môžeme čítať v starobylom Liste Diognetovi: našou úlohou je spoločnosť spájať, nie rozdeľovať. Úsilie zjednocovať nám však nebráni svedčiť o evanjeliu a držať sa pravdy o živote, rodine, manželstve, človeku a jeho dôstojnosti. To, že si životom podľa evanjelia vyslúžime nevdú, nech nikoho neprekvapí. Pripomeňme si, že kresťania sa snažia milovať „aj tých, čo ich nenávidia. Keď im nadávajú, oni žehnajú. Vydané zákony poslúchajú, no svojím životom ľudské zákony prevyšujú!“ (List Diognetovi, 2. stor.)

Drahí bratia a sestry, ak chceme byť svetlom pre svet, stoja pred nami náročné požiadavky. Na ich splnenie nestačia len naše sily. Evanjelium nás preto pozýva k modlitbe. Zároveň k striedosti a zdržanlivosti. Aby nám srdcia „neotťaželi“ nerestami a starosťami o pozemské veci.

Striedmosť v užívaní svetských dober, ktorú kresťanstvo hlása, nikdy nebude populárna. K čomu vedie svojvôľa a strata zdržanlivosti však vidíme na príklade škandálov, ktoré zasiahli spoločnosť i Cirkev. Práve preto nesmieme podľahnúť „bezbrehosti“ ani naivnej predstave, že nám neostáva iné, než uvoľňovať mravy a rušiť požiadavky náročných predpisov – údajne pre uľahčenie a zlepšenie života. Kresťanská láska má iné smerovanie. Ovládanie žiadostivosti nie je škodlivé, ale prospešné, ba priam nevyhnuté na dobro medziľudských vzťahov.

Aj v tomto Advente bdejme a modlime sa. Na neúctu odpovedajme úctou. Na uvoľňovanie mravov zdržanlivosťou a sebaovládaním. Na ohrozenie života nenarodených či starých a chorých veľkodušnosťou k životu, ochotou slúžiť a pomáhať. A dajme si aspoň jedno dobré predsavzatie: pokúsím sa o väčšiu láskavosť k druhým! Tak sa môžeme pripraviť na príchod Pána, a čím viacerým pomôcť nájsť cestu k nemu. Takto spoločne, v láske a bez strachu, chceme raz stať pred Synom človeka, ktorého sa radostou očakávame.

Pozdravujú vás, žehnajú a o modlitbu prosia vaši biskupi.